Rettevejledning til

Eksamen på Økonomistudiet sommer 2014

Erhvervsret

kandidatfag

14. august2014

(3-timers prøve med hjælpemidler)

Spørgsmål 1:

Vaskemaskinen er leaset ud til Hans Hansen, der er ejer af en fast ejendom – ejerlejligheden. Ejendommen er pantsat til kreditforeningen, og spørgsmålet er, om deres pant også omfatter vaskemaskinen. Ifølge tinglysningsloven paragraf 38 kan særskilt ret over bygningens materialer og over nævnte tilbehør – ex husholdningsmaskiner - ikke forbeholdes, være sig som ejendomsret eller på anden måde. Tinglyst pantebrev omfatter uden særlig vedtagelse også dette tilbehør. Dette forudsætter at den pågældende genstand er indlagt i bygningen på ejerens bekostning til brug for bygningen. Vaskemaskinen er anskaffet af Hans og anses for indlagt i om med, at den er installeret og bruges i lejligheden. Svaret er således at panthaver kan betragte maskinen som en del af ejendommen og dermed som værende omfattet af pantet, idet udlejer af maskinen ikke kan forbeholde sig den ejendomsret, som han ellers som udgangspunkt har, idet paragraf 38 "overruler" ejendomsretten – og dermed kan kreditforeningen altså med rette modsætte sig Simons ønske om udlevering af vaskemaskinen.

Spørgsmål 2:

Omstødelse er en unik mulighed, når en person/et selskab er begæret konkurs. Konkursloven paragraf 67 omhandler muligheden for at omstøde betalinger. Skal en betaling omstødes er det dels afgørende, hvornår betalingen har fundet sted, dels hvordan betalingens "karakter" er. Om det sidste gælder, at der er tre mulige typer af betalinger, som kan føre til omstødelse. I dette tilfælde er der ikke tale om usædvanlige betalingsmidler, der er betalt med penge, hvorfor denne omstødelsesmulighed er udelukket. Der synes heller ikke at være betalt før normal betalingstid, idet det oplyses at det er de løbende ydelser, der betales. Den sidste mulighed er at betalingen afgørende har forringet Hans' betalingsevne, hvilket heller ikke er tilfældet idet en månedlig betaling på 315 kr. på ingen måde kan forringe ens betalingsevne afgørende. Da ingen af omstødelsesgrundene kan gøres gældende, er der ikke grund til at undersøge tidsfaktoren nærmere – herunder hvornår betalingerne er gennemført set i forhold til fristdagen.

Spørgsmål 3:

Ifølge færdselslovens paragraf 101 er den ansvarlige for et motorkøretøj erstatningsansvarlig for skader, der forvoldes ved færdselsuheld. Det mistede herredømme over køretøjet er at betragte som et færdselsuheld. Jf. paragraf 104 er det køretøjets bruger, der er den ansvarlige – så selv om Simon ejer bilen, er det Gert som disponerer over bilen, der er dens bruger og dermed den ansvarlige. Ansvaret er objektivt – altså betyder det ikke noget, om han kan gøre for, at han mister herredømmet eller ej. Der er tydelig sammenhæng mellem kørslen og skaden på såvel brandhanen som det udstrømmende vand. Det er påregneligt at man kan ramme genstande langs vejen, hvis man kører galt – det kan overvejes lidt nærmere om det også er adækvat at vandet går tabt, men da der er en række forskellige forsyningsinstallationer langs vejene, vil det være påregneligt at disses "indhold"/egenskaber "slippes løs", når disse ødelægges. Kommunen er således berettiget til erstatning fra Gert for den materielle skade og for vandets værdi, hvordan den så måtte blive opgjort.

Spørgsmål 4:

I dette tilfælde er udgangspunktet fortsat det indtrufne færdselsuheld. Indledningsvis bør her foretages en vurdering af den værnede interesse. I forhold til personskade, som er værnet af erstatningsreglerne, gør det ved dødsfald sig det særlige gældende, at en mulig erstatning jf. erstatningsansvarsloven paragraf 12 er forsørgertabserstatning, når der bortses fra begravelsesomkostningerne. Børn forsørger ikke i lovens forstand deres forældre – forældre forsørger deres børn inden for en vis aldersgrænse og ægtefæller/samlevere forsørger hinanden. Allerede derfor kan forældrene ikke kræve erstatning for tabet af sønnens liv. For så vidt angår kørestolen, er der tale om tingsskade – men for at kræve erstatning, skal man være ejer af tingen. Umiddelbart kan det lægges til grund at forældrene næppe ejer kørestolen – formodningen vil være at sønnen selv ejer den, eller det offentlige ejer den og har blot stillet den til rådighed som et hjælpemiddel. Her vil besvarelsen med rimelighed kunne afsluttes men en konklusion om, at forældrene ikke kan kræve nogen erstatning overhovedet. Vil man gå videre og undersøge om ejeren af kørestolen så vil være berettiget til erstatning, vil dette næppe heller være tilfældet, idet det vil være rimeligt at statuere manglende adækvans, når der henses til forløbet der fører til skaden på kørestolen.

Spørgsmål 5:

Simon har i denne sammenhæng to, hvis ikke tre forskellige typer af krav. Det knækkede hjulophæng skyldes som anført en svaghed i dets metal. Gert har ikke noget ansvar i denne sammenhæng. Det knækkede ophæng udgør derimod en mangel ved bilen, som Simon kan gøre gældende i forhold til sælger af bilen. Da bilen er et erhvervsaktiv for Simon, vil bedømmelsen af hans muligheder skulle ske efter reglerne om handelskøb og dermed købelovens paragraf 43, som giver ret til at hæve købet, kræve omlevering eller forholdsmæssigt afslag, idet det må lægges til grund at bilen er et genuskøb jf. paragraf 3. Der vil derudover jf. paragraf 43, stk. 3 være mulighed for en egentlig erstatning, hvis Simon fx lider tab ved at bilen ikke kan lejes ud/lejer ikke vil betale leje, mens den repareres.

For så vidt angår bulen vil denne ikke være omfattet af det objektive ansvar jf. FL paragraf 101, som vedrører den udenforstående 3. mand – men i stedet må forholdet vurderes ud fra den almindelige culparegel og ud fra det kontraktlige ansvar lejer har i forhold til ejer. Om det første kan siges, at Gert ikke har handlet culpøst – set i forhold til hans kørsel må det siges at være hændeligt, at hjulet pludselig bryder sammen, og der er således ikke noget at bebrejde ham, og dermed er han ikke ansvarlig på dette grundlag. I lejekontrakten må det formodes, at udlejer har krævet en "hel" bil retur, når lejeforholdet ophører, og dermed vil Gert bære et ansvar i kontrakt.

I alle tilfældene vil forsikringsforhold kunne spille ind – særligt da der er forsikringspligt for motorkøretøjer, men i opgaven er der ikke spurgt her til, så eventuelle redegørelser her for, vil, hvis de er korrekte, være et plus.

Spørgsmål 6:

Spørgsmålet skal afgøres efter aftalelovens paragraf 32, der omhandler fejlskrift. Banken har vej en fejl skrevet 20 % i tilbuddet, hvor den korrekte rente ville være 2 %. Det skal derfor undersøges/vurderes om Simon indså eller burde indse, at der var tale om en fejl. Simon er i den pågældende situation ved at afsøge markedet og får svar fra flere andre banker. I opgaven

bliver det ikke oplyst, hvad deres tilbud lyder på, men markedsrenten ved indskud af begrænset størrelse – som 350.000 kr. trods alt er – er i 2013 ret lav – og hvis den skulle være højere end 2 %, er det formentlig kun marginalt. At der pludselig blandt de andre tilbud er et tilbud, som lyder på en 10 gange så høj rente, bør få enhver til at indse, at der er tale om en fejl. Simon kan altså ikke fastholde banken på, at den skal give ham en rente på 20%.

Spørgsmål 7:

Det må først fastslås hvilken type værdipapir, der er tale om. I og med at obligationerne findes fysisk, skal gældsbrevsloven anvendes – obligationer udstedes normalt som ihændehavergældsbreve jf. gældsbrevslovens paragraf 11, stk. 2, nr. 1. De pågældende ihændehavergældsbreve er ifølge beskrivelsen blevet stjålet fra deres oprindelige ejer – Verner – tyven er Ulrik, som sælger dem videre til Simon.

Ifølge samme lovs paragraf 14 vil erhververen af et ihændehavergældsbrev kunne fortrænge den oprindelige ejers ret, selv om overdrageren manglede ret til at råde over gældsbrevet (fx fordi han har stjålet det). Dette kræver dog at en række forhold er opfyldt – herunder at erhververen har fået det i hænde. Simon lader imidlertid obligationerne forblive hos overdrageren – Ulrik – i hans boks, og dermed opfylder han ikke dette grundlæggende krav for at kunne have erhvervet retten til dem. Verner er dermed i sin gode ret til at kræve obligationerne tilbage.

Spørgsmål 8:

Ejeren kan undersøge Markedsføringslovens bestemmelser og hæfte sig ved dennes paragraf 5, hvoraf fremgår, at sammenlignende reklame ikke må miskreditere eller nedvurdere en konkurrents produkter, navn etc., hvilket der netop her er tale om, ved at anvende betegnelser som discountmodeller og at antyde at deres vilkår ikke er ærlige og redelige. Ifølge lovens paragraf 20 vil disse handlinger kunne forbydes ved dom. Sag kan rejses ved henvendelse fx til Forbrugerombudsmanden, der jf. lovens paragraf 22 fører tilsyn med lovens overholdelse.

Spørgsmål 9:

Først må det fastslås hvilken ydelse, der er tale om – er det et køb eller en tjenesteydelse? Produktet findes i hvert fald ikke på forhånd, og det er også svært præcist at sige hvad det konkrete produkt er på forhånd – i og med en reklametegning for en vaskemaskine, kan være så meget forskelligt. Det kan derfor lægges til grund, at der er tale om en tjenesteydelse. Kravet til ydelsen er jf. lærebogen side 231 et bestemt arbejdsresultat/en god faglig indsats. Det er ubestrideligt, at der foreligger en tegning af en vaskemaskine og der ikke noget som tyder på at den "kunstneriske" kvalitet ikke er i orden og dermed at den faglige indsats er i orden. Problemet er, at Simon muligvis har en anden smag end tegneren med hensyn til hvordan illustrationen skal se ud. I og med at der ikke kan klages over den faglige indsats og tegningen rent faktisk også er anvendt til sit formål, nemlig at illustrere en annonce, vil Dirk have krav på sin fulde betaling.